

Sygn. akt V U 734/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku A. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o ustalenie właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 1 czerwca 2015 r.

znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 734/15

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 01 czerwca 2015 r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. – po rozpatrzeniu wniosku z dnia 21 kwietnia 2015 r. – na podstawie art. 83 w zw. z art. 11 i art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 166/1 z dnia 30 kwietnia 2004 r.) oraz w zw. z art. 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 284/1 z dnia 30 października 2009 r.) ustalił dla A. K. ustawodawstwo polskie jako właściwe w zakresie zabezpieczenia społecznego w okresie od 01 stycznia 2013 r. do 29 maja 2014 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 11 ust. 3 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego. W związku z wątpliwościami, co do faktycznego wykonywania przez wnioskodawcę pracy na terytorium Wielkiej Brytanii, organ rentowy wystąpił do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej o udzielenie informacji na temat zatrudnienia A. K. w firmie (...). Instytucja brytyjska w odpowiedzi na zapytanie potwierdziła swoje wątpliwości dotyczące miejsca pobytu i statusu zatrudnienia wnioskodawcy na terenie Wielkiej Brytanii, w związku z czym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

pismem z dnia 17 lipca 2014 r. zwróciła się do A. K. o wypełnienie kwestionariusza dotyczącego jego zatrudnienia w ww. firmie. Jednocześnie instytucja brytyjska poinformowała organ rentowy o przekazaniu ww. firmie kwestionariusza dotyczącego zatrudnienia wnioskodawcy. W dniu 04 listopada 2014 r. do Zakładu wpłynęły dokumenty złożone przez A. K.. Po ich przekazaniu instytucji brytyjskiej, poinformowała ona, że zarówno wnioskodawca jak i ww. firma nie przedstawiły wystarczających dowodów potwierdzających istnienie firmy (...), jak również potwierdzających zatrudnienie w niej wnioskodawcy. Z tego powodu wnioskodawca nie mógł zostać w okresie od 01 stycznia 2013 r. do 29 maja 2014 r. objęty brytyjskim systemem zapieczętowania społecznego. A. K. figuruje jedynie jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na terenie Polski.

Dodatkowo, organ rentowy podniósł, że z wniesionego przez wnioskodawcę w dniu 21 kwietnia 2015 r. pisma jednoznacznie wynika, że nie wykonywał on pracy na terytorium co najmniej dwóch państw członkowskich UE, a jedynie był zatrudniony przez firmę z Wielkiej Brytanii – (...). Wnioskodawca wykonywał wówczas pracę na rzecz tej firmy w Polsce. A. K. nie przedstawił również formularza A1 potwierdzonego przez właściwą instytucję Wielkiej Brytanii, z którego wynikałoby, że został oddelegowany do Polski na mocy art. 12 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 pomimo, iż kilkakrotnie zobowiązywał się do jego przedstawienia. W związku z tym, że działalność jak i praca na rzecz brytyjskiej firmy była wykonywana wyłącznie w jednym państwie członkowskim w sprawie nie mógł mieć zastosowania art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004. Z tego powodu Zakład Ubezpieczeń w oparciu o posiadane informacje oraz dokumenty ustalił dla A. K. jako właściwe ustawodawstwo polskie. Informacja o ustalonym wobec wnioskodawcy ustawodawstwie właściwym została przekazana pismem z dnia 16 marca 2015 r., znak (...) skierowanym zarówno do wnioskodawcy, jak i właściwej instytucji brytyjskiej. Instytucja brytyjska wyraziła zgodę na utrzymanie przez organ rentowy jako właściwego ustawodawstwa polskiego nie wnosząc zastrzeżeń na mocy art. 16 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 w ciągu dwóch miesięcy od poinformowania o tym fakcie, w związku z czym ustalone polskie ustawodawstwo stało się ostateczne.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł A. K. wskazując, że nie zgadza się ze stanowiskiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W ocenie wnioskodawcy, przepis art. 11 ust. 3a, na który powołuje się organ rentowy nie dotyczy jego przypadku. Powyższy przepis jest jednocześnie nieczytelny i nie wnosi nic do sprawy. A. K. zakwestionował w szczególności ustalenia organu rentowego odnoszące się do nieistnienia firmy (...). Powyższa spółka istnieje i jest zarejestrowana w (...) pod numerem (...). Wnioskodawca podał także aktualny adres spółki. Dodał, że wszelkie dokumenty potwierdzające jego zatrudnienie ww. firmie oraz fakt oddelegowania do pracy w Polsce dołączył do kolejnych pism kierowanych do organu rentowego. A. K. po zakończeniu wewnętrznego szkolenia w ww. firmie został oddelegowany do pracy w Polsce na okres nieprzekraczający 12 miesięcy (zgodnie z pismem o oddelegowaniu z dnia 31 stycznia 2013 r.). Okres ten zakończył się w z dniem 29 maja 2014 r. Do sytuacji wnioskodawcy zastosowanie ma zatem art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE). W spornym okresie wnioskodawca prowadził na terenie Polski jednoosobową działalność gospodarczą i równolegle w tym czasie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w spółce mającej swoją siedzibę na terenie Wielkiej Brytanii. W spornym okresie był zatem zatrudniony tylko w jednym państwie członkowskim UE, tj. w Wielkiej Brytanii i w jednym przedsiębiorstwie mającym swoją siedzibę w tym samym państwie. Z uwagi na fakt, że jednocześnie prowadził w Polsce działalność gospodarczą, wypełnił dyspozycję przepisu art. 13 ust. 2 powołanego rozporządzenia Nr 883/2014.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w odpowiedzi na złożone odwołanie wniósł o jego oddalenie. Podtrzymując stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji dodał, że zgodnie z art. 16 ust. 4 rozporządzenia Nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia Nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w przypadku, gdy z uwagi na brak pewności co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa niezbędne jest nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich, na wniosek jednej lub więcej instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich lub na wniosek samych właściwych władz, ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego jest określane na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego. W przypadku rozbieżności opinii

między zainteresowanymi instytucjami lub właściwymi władzami, podmioty te starają się dojść do porozumienia zgodnie z warunkami ustalonymi powyżej, a zastosowanie ma art. 6 rozporządzenia wykonawczego. Organ rentowy – w związku z wątpliwościami co do wykonywania przez skarżącego pracy na terytorium Wielkiej Brytanii – zwrócił się do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej w celu określenia właściwego ustawodawstwa na mocy wspólnego porozumienia. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa uznała, że (...) nie istnieje, a ubezpieczony nie przebywa w Wielkiej Brytanii ani nie świadczy pracy na jej terenie. W konsekwencji uznano, że skarżącemu nie zostanie wydany formularz A1. Bez formularza A1 odwołujący nie mógł zostać objęty brytyjskim systemem ubezpieczeń społecznych w spornym okresie. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa stwierdziła też, że w powyższym okresie może potwierdzić jedynie samozatrudnienie odwołującego w Polsce. Skoro zatem w spornym okresie odwołujący nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy najemnej wykonywanej w Wielkiej Brytanii, to powinien on podlegać ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w Polsce. Zgodnie bowiem z tzw. zasadą miejsca wykonywania pracy (*lex loci laboris*), wyrażoną w art. 11 ust. 3 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba wykonująca w państwie członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego państwa członkowskiego. Gdyby nawet przyjąć hipotetyczne założenie, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy przed wydaniem decyzji nie było konieczne wyczerpanie trybu przewidzianego w art. 16 rozporządzenia Nr 987/2009 i organ rentowy posiadał kompetencje, by samodzielnie ustalać ustawodawstwo właściwe dla odwołującego, to nawet w tym przypadku nie sposób się zgodzić z twierdzeniami odwołującego, zgodnie z którymi w spornym okresie wykonywał on pracę najemną na terenie Wielkiej Brytanii i z tego tytułu powinien być objęty zabezpieczeniem społecznym. Organ rentowy podnosi, że strona przeciwna nie przedłożyła żadnych dowodów potwierdzających faktyczne wykonywanie pracy w Wielkiej Brytanii. Dla wywołania skutków prawnych związanych z istnieniem danego stosunku pracy nie jest wystarczające jedynie zawarcie umowy od strony formalnej (umowa o pracę, potwierdzenie wypłaty wynagrodzenia), ale decydujące jest rzeczywiste realizowanie i trwanie stosunku pracy.

Sąd ustalił:

W dniu 25 lutego 2014 r. A. K. złożył w organie rentowym pismo, w którym oświadczył, że od dnia 01 lutego 2013 r. jest zatrudniony na etacie w Anglii. Jednocześnie zobowiązał się do niezwłocznego dostarczenia do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych dokumentu A1.

Pismem z dnia 14 maja 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwrócił się do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej – (...) celem ustalenia, czy odwołujący od dnia 01 lutego 2013 r. faktycznie wykonuje pracę na terytorium Wielkiej Brytanii na rzecz firmy (...).

Pismem z dnia 15 maja 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował A. K. o treści przepisów art. 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia Nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz art. 3 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004. W związku z otrzymaną informacją o podjęciu pracy na terenie Wielkiej Brytanii, organ rentowy zwrócił się do wnioskodawcy o dostarczenie informacji dotyczących wykonywania pracy na rzecz spółki (...), w szczególności poprzez przedłożenie umowy o pracę, dowodów potwierdzających zamieszkanie na terenie Wielkiej Brytanii, dowodów podróży pomiędzy Polską a Wielką Brytanią oraz dowodów wykonywania pracy na terenie Wielkiej Brytanii.

Dowód:

- akta ZUS (oświadczenie A. K. z dnia 25 lutego 2014 r. – k. 1, pismo ZUS z dnia 14 maja 2014 r. – k. 5, pismo ZUS z dnia 15 maja 2015 r. – k. 6).

Pismem z dnia 06 czerwca 2014 r. brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wezwała A. K. do udzielenia informacji dotyczących wykonywania pracy na terytorium Wielkiej Brytanii.

W dniu 10 czerwca 2014 r. brytyjska instytucja ubezpieczeniowa wystąpiła także z pismem do brytyjskiego pracodawcy (...) w celu uzyskania informacji na temat tej firmy, jak również na temat A. K. jako pracownika.

W dniu 17 lipca 2014 r. brytyjska instytucja ubezpieczeniowa poinformowała stronę polską, że ww. pismo (nadane w dniu 10 czerwca 2014 r.) zostało zwrócone przez pocztę wraz z informacją, że spółka (...) nie znajduje się pod wskazanym adresem. Jednocześnie brytyjska instytucja ubezpieczeniowa zwróciła się do organu rentowego o przekazanie wnioskodawcy załączonego przez tę instytucję pisma w celu udzielenia przez A. K. odpowiedzi na pytania zawarte w piśmie oraz poinformowanie go, że uzyskanie dokumentu A1 uzależnione jest od udzielenia (...) odpowiedzi na wszystkie pytania zawarte w załączonym piśmie. Wnioskodawca został także zobowiązany przez organ rentowy do przedłożenia dokumentów wymaganych przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową.

Dowód:

- akta ZUS (pismo (...) z dnia 06 czerwca 2014 r. – k. 31, tłumaczenie – k. 32 – 33, pismo (...) z dnia 10 czerwca 2014 r. – k. 34, pismo (...) z dnia 17 lipca 2014 r. – k. 44, tłumaczenie – k. 46 – 47).

Pismem z dnia 01 września 2014 r. Zakład Ubezpieczeń przekazał A. K. informacje zawarte w piśmie brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej z dnia 17 lipca 2014 r., a także pismo nadesłane przez tę instytucję.

W odpowiedzi, wnioskodawca w dniu 15 października 2014 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych dokumenty, które miały potwierdzać wykonywanie pracy na terenie Wielkiej Brytanii. Dokumenty te zostały wysłane do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej wraz z pismem przewodnim ZUS w dniu 03 listopada 2014 r.

Dowód:

- akta ZUS (pismo ZUS z dnia 01 września 2014 r. – k. 48, dokumenty dot. zatrudnienia w Wielkiej Brytanii – k. 50 – 66, pismo ZUS z dnia 03 listopada 2014 r. – k. 67).

W piśmie z dnia 24 stycznia 2015 r. brytyjska instytucja ubezpieczeniowa stwierdziła, że ubezpieczony i jego pracodawca – spółka (...) nie przedstawili wystarczających dowodów na potwierdzenie pobytu ubezpieczonego w Wielkiej Brytanii, jak również jego zatrudnienia w ww. spółce. Brytyjska instytucja ubezpieczeniowa uznała, że spółka (...) nie istnieje, a ubezpieczony nie przebywa w Wielkiej Brytanii, jak również nie świadczy pracy na jej terenie. Z tego powodu zdecydowała o niewydaniu A. K. dokumentu A1, ponieważ nie jest on pracownikiem zatrudnionym na terenie Wielkiej Brytanii z prawem do wynagrodzenia. Bez formularza A1 wnioskodawca nie może zostać objęty brytyjskim systemem ubezpieczeń społecznych za okres od 01 stycznia 2013 r. do 30 czerwca 2014 r. W powyższym okresie brytyjska instytucja ubezpieczeniowa była władna potwierdzić jedynie dat samozatrudnienia A. K. w Polsce. W związku z tym podlega on polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych na mocy art. 11 ust. 3a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 883/2004. Rachunek ubezpieczenia społecznego wnioskodawcy nie wykazuje składek na ubezpieczenie społeczne.

Dowód:

- akta ZUS (pismo (...) z dnia 24 stycznia 2015 r. – k. 69, tłumaczenie – k. 71 – 72).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych pismem z dnia 16 marca 2015 r. poinformował wnioskodawcę, że w okresie od dnia 01 stycznia 2013 r. do dnia 29 maja 2014 r. powinien podlegać ustawodawstwu polskiemu. Pismo to zostało także wysłane do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej.

W dniu 21 kwietnia 2015 r. A. K. zwrócił się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych O. L.o wydanie decyzji administracyjnej.

Opowiadając na to pismo, organ rentowy wskazał, że w dniu 16 marca 2015 r. skierował do brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej pismo, w którym poinformował o ustalonym – na podstawie posiadanych informacji i dokumentów – ustawodawstwie polskim. W piśmie przytoczono treść art. 16 ust. 3 rozporządzenia Nr 987/2009.

W dniu 01 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję nr (...).

Dowód:

- akta ZUS (pismo ZUS z dnia 16 marca 2015 r. – k. 74, pismo wnioskodawcy z dnia 21 kwietnia 2015 r. – k. 77 – 78, pismo ZUS z dnia 07 maja 2015 r. – k. 79, decyzja z dnia 01 czerwca 2015 r. – k. 82 – 83).

Sąd zważył:

Odwołanie A. K. podlegało oddaleniu.

W okolicznościach niniejszej sprawy z uwagi na podnoszenie przez wnioskodawcę faktu prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Polski oraz pozostawania w formalnym stosunku pracy z pracodawcą (...) w okresie od 01 stycznia 2013 r. do 29 maja 2014 r. rozważenia wymagało zastosowanie w sprawie przepisów wspólnotowej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, a dokładnie rozporządzenia z Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE Nr L 04 166/1), a także rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 (Dz. Urz. UE Nr L.09.284/1). Oba akty prawne powinny być w ocenie Sądu stosowane łącznie. Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego należy do kluczowych kwestii związanych z realizacją swobody przemieszczania się w Unii Europejskiej oraz podejmowania aktywności zawodowej. Polska status państwa członkowskiego Unii Europejskiej uzyskała z dniem 01 maja 2004 r., a zatem przepisy rozporządzeń dotyczących koordynacji krajowych systemów zabezpieczenia społecznego stosuje się bezpośrednio (orzeczenie Van Gend and Loos nr 26/63 Trybunału Sprawiedliwości z dnia 05 lutego 1963 r.).

W stosunku do osób przemieszczających się na terytorium Państw Członkowskich Unii Europejskiej i podejmujących aktywność zawodową w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego została przyjęta zasada jednego ustawodawstwa, co oznacza, że w przypadku jednoczesnego wykonywania aktywności zarobkowej na terenie różnych państw członkowskich w oparciu o przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustalone jest ustawodawstwo właściwe jednego z państw członkowskich, które będzie miało zastosowanie. Stosownie do art. 13 ust. 3 Rozporządzenia nr 883/2004 – osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonuje pracę najemną. Dlatego też obowiązująca w tej materii zasada stosowania ustawodawstwa jednego państwa członkowskiego polega na podporządkowaniu ustawodawstwu tylko jednego państwa, czyli stosowanie jego postanowień tak jakby wnioskodawca realizował swoją aktywność zawodową w całości na terytorium tego państwa i tak jak gdyby wykonywały każdy swoją pracę najemną lub pracę na własny rachunek i jakby uzyskiwały cały swój dochód w zainteresowanym Państwie Członkowskim (art. 13 ust. 5).

W dalszej kolejności należy wskazać, że w art. 16 rozporządzenia nr 987/2009 przewidziano procedurę dotyczącą stosowania art. 13 rozporządzenia podstawowego, czyli rozporządzenia 883/2004. W omawianej sprawie, z uwagi na wątpliwości co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa niezbędnym było nawiązanie kontaktów przez instytucje lub władze dwóch lub więcej państw członkowskich (czyli Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz (...) po stronie brytyjskiej). Ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego jest określane w takim przypadku na mocy wspólnego porozumienia, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy i o swoim tymczasowym określeniu instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca (ust. 2). Tymczasowe określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa, przewidziane w ust. 2, staje się ostateczne w terminie dwóch miesięcy

od momentu poinformowania o nim instytucji wyznaczonych przez właściwe władze zainteresowanych państw członkowskich, zgodnie z ust. 2, o ile ustawodawstwo nie zostało już ostatecznie określone na podstawie ust. 4, lub przynajmniej jedna z zainteresowanych instytucji informuje instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego miejsca zamieszkania przed upływem tego dwumiesięcznego terminu o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii (ust. 3).

W omawianej sprawie, tryb określony w art. 14 rozporządzenia o nr 987/2009 został wyczerpany. Szczegółowe ustalenia dotyczące wymiany informacji pomiędzy stroną polską a brytyjską zostały opisane w części dotyczącej ustaleń faktycznych. Poza sporem w sprawie pozostawało, że wnioskodawca – mimo zapewnienia poczynionego w piśmie skierowanym do Zakładu Ubezpieczeń w dniu 25 lutego 2014 r. – nie przedłożył dokumentu A1, co powodowało konieczność procedowania na podstawie art. 16 rozporządzenia wykonawczego Nr 987/2009. Najważniejszym elementem stanu faktycznego było uznanie przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową w dniu 24 stycznia 2015 r., że A. K. nie może podlegać ustawodawstwu brytyjskiemu, ponieważ ani ubezpieczony, ani jego pracodawca nie przedstawili wystarczających dowodów na potwierdzenie pobytu ubezpieczonego w Wielkiej Brytanii, jak również jego zatrudnienia w spółce(...). Odnotować przy tym należy, że brytyjskie władze zwracały się o wyjaśnienie zaistniałych wątpliwości nie tylko do wnioskodawcy, ale i jego pracodawcy. Przesyłka nie została podjęta przez spółkę. Nie zgadzając się z powyższymi twierdzeniami, wnioskodawca podniósł w odwołaniu, że wątpliwości urzędu prawdopodobnie wynikały z faktu, że spółka zmieniła adres swojej siedziby. A. K. podał jednocześnie nowy adres spółki. Należy jednak podkreślić, że wnioskodawca w żaden sposób nie odniósł się do bardzo istotnego stwierdzenia władz brytyjskich zawartego w piśmie z dnia 24 stycznia 2014 r., a odnoszącego się do braku składek na koncie ubezpieczonego. Strona brytyjska wyraźnie wskazała, że na rachunku ubezpieczonego na terenie Wielkiej Brytanii nie wykazano żadnych składek na ubezpieczenie społeczne. Na tym tle dodać należy, że zdaniem Sądu, skoro wnioskodawca dysponował aktualnym adresem spółki, to nawet w sytuacji uzyskania go po dokonaniu stosownego sprawdzenia przez władze brytyjskie, miał możliwość porozumienia się z władzami spółki oraz zwrócenia uwagi na niepodjęte pismo władz brytyjskich. Ponadto, wnioskodawca – mimo wezwania przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową – nie przedstawił żadnych wymiernych dowodów wykonywanej na terenie Wielkiej Brytanii pracy, ograniczając się do przedstawienia formalnej strony stosunku pracy, co zostało uznane przez ww. instytucję za niewystarczające. W szczególności, wnioskodawca był zobowiązany do przedłożenia dowodów potwierdzających podróżę pomiędzy Polską a Wielką Brytanią, czego nie uczynił. Jedynie na marginesie należy dodać, że nieprzekonująca jest nadto dalsza argumentacja wnioskodawcy zawarta w piśmie z dnia 10 listopada 2015 r. Z przedłożonego przez wnioskodawcę wydruku ze strony internetowej tylko pozornie można wywnioskować, że adres spółki uległ zmianie. Przede wszystkim w rubryce „company status” odnotowano, że spółka jest rozwiązana (ang. dissolved). Rozwiązanie nastąpiło z dniem 22 września 2015 r. Wnioskodawca w żaden sposób nie odniósł się do tego faktu. Sąd zauważył nadto, że z pism dotyczących zmiany adresu przez spółkę wynika, że o zmianie adresu poinformowano z dniem 20 sierpnia i 20 listopada 2012 r., a zatem brytyjska instytucja ubezpieczeniowa – wbrew twierdzeniom wnioskodawcy – sprawdzając powyższe informacje, miała możliwość ustalenia prawidłowego adresu spółki.

Podkreślenia wymaga, że powyższe uwagi stanowią jedynie odniesienie się do stanowiska wnioskodawcy wyrażanego w toku postępowania, jak i w odwołaniu, bowiem w toku niniejszego postępowania Sąd nie był władny do kwestionowania stanowiska brytyjskich władz ubezpieczeniowych zarówno w toku całego postępowania, jak i w szczególności stanowiska zawartego w piśmie z dnia 24 stycznia 2015 r. Uwaga ta odnosi się także do zarzutów sformułowanych przez A. K. w odwołaniu, a dotyczących opisanych poniżej przepisów rozporządzenia Nr 883/2004 dotyczących delegacji.

Odnosząc się do twierdzeń wnioskodawcy dotyczących zastosowania do jego sytuacji przepisów o delegacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 rozporządzenia Nr 883/2004, Sąd zauważa, że omawiany przepis wyraźnie odnosi się do „osoby, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy”. Przepis ten ma zatem zastosowanie do osoby zatrudnionej na terenie określonego państwa członkowskiego, który następnie zostaje oddelegowany do innego państwa. Tymczasem, władze brytyjskie jednoznacznie zanegowały status

wnioskodawcy jako pracownika zatrudnionego w Wielkiej Brytanii z prawem do wynagrodzenia (akta rentowe – tłumaczenie, k. 71 i k. 70 – oryginał pisma (...) z dnia 24 stycznia 2015 r.). Ewentualne zastosowanie przepisów o delegacji warunkowane jest posiadaniem statusu pracownika najemnego. Brak tego statusu skutkował brakiem możliwości zastosowania tego przepisu. Przytoczyć należy w tym miejscu także przepis art. 14 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Nr 987/2009, zgodnie z którym, do celów stosowania art. 12 ust. 1 rozporządzenia podstawowego "osoba, która wykonuje działalność jako pracownik najemny w państwie członkowskim w imieniu pracodawcy, który normalnie tam prowadzi swoją działalność, a która jest delegowana przez tego pracodawcę do innego państwa członkowskiego", oznacza także osobę zatrudnioną w celu oddelegowania jej do innego państwa członkowskiego, pod warunkiem że osoba ta bezpośrednio przed rozpoczęciem zatrudnienia podlega już ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym siedzibę ma jej pracodawca. Wnioskodawca warunku tego nie spełnił, ponieważ przed rozpoczęciem zatrudnienia nie podlegał ustawodawstwu państwa brytyjskiego, w którym siedzibę miał jego pracodawca.

Dodać należy, że instytucja właściwa państwa członkowskiego, którego ustawodawstwo zostało tymczasowo lub ostatecznie określone jako mające zastosowanie, niezwłocznie informuje o tym zainteresowanego (art. 14 ust. 5 rozporządzenia Nr 987/2009). Obowiązek ten został w omawianej sprawie spełniony.

W tym miejscu Sąd pragnie po raz kolejny zaznaczyć, że dla uznania ustawodawstwa jednego z państw członkowskich konieczne jest realizowanie aktywności zawodowej na terenie tego państwa. Natomiast w omawianej sprawie, wnioskodawca nie zgadzając się z decyzją organu rentowego, nie kwestionował faktu, że pracę wykonywał na terenie Polski.

Jak wynika z ustaleń faktycznych, procedowanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w trybie art. 16 ust. 4 rozporządzenia NR 987/2009 było w pełni prawidłowe. Przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 r. z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) Nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego) – w rozdziale II art. 2, 3 i 4 – obligują wręcz instytucje ubezpieczeniowe państw członkowskich do ścisłego współdziałania przy stosowaniu jego postanowień, także i w sytuacji ustalania właściwego ustawodawstwa. Takie współdziałanie w niniejszej sprawie miało miejsce.

Zgodnie z tą procedurą opisaną w art. 14 rozporządzenia wykonawczego, instytucja miejsca zamieszkania dokonuje ustalenia ustawodawstwa mającego zastosowanie w stosunku do osoby wykonującej pracę w kilku państwach. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, a także instytucje państwa członkowskiego w którym znajduje się siedziba lub miejsce prowadzenia działalności przedsiębiorstwa zatrudniającego pracownika, o swoim tymczasowym określeniu.

Za przyjęciem zasadności przedmiotowego rozstrzygnięcia przemawia właśnie fakt, że stosując się do przytoczonych uregulowań, organ rentowy ustalił dla wnioskodawcy tymczasowe ustawodawstwo polskie w piśmie z dnia 16 marca 2015 r., a co do takich ustaleń odmienna opinia w trybie art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawcze Nr 987/2009 nie została zgłoszona przez właściwą brytyjską instytucję zabezpieczenia społecznego, która w oparciu o własne ustalenia nie zakwestionowała stanowiska polskiej instytucji. Tym samym uzyskano porozumienie co do kwestii ustawodawstwa właściwego dla wnioskodawcy i ostatecznie zostało ustalone polskie ustawodawstwo.

Sąd podzielił argumentację organu rentowego, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych – wobec stanowiska brytyjskiej instytucji ubezpieczeniowej – nie miał możliwości samodzielnego ustalenia prawa właściwego do sytuacji A. K.. Pod pojęciem ustawodawstwa należy rozumieć, w odniesieniu do każdego państwa członkowskiego, przepisy ustawowe, wykonawcze i inne oraz obowiązujące środki wykonawcze odnoszące się do działów systemu zabezpieczenia społecznego, przepisy danego państwa członkowskiego, które tworzą system zabezpieczenia społecznego o charakterze prawa powszechnie obowiązującego w danym państwie. Treść tak określonej normy nie budzi wątpliwości. Status ubezpieczeniowy ustala się według miejsca wykonywania pracy najemnej, którym w omawianej sprawie byłaby Wielka Brytania. „Nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia

społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Stwierdzenia spełnienia warunków ubezpieczenia społecznego w systemie prawnym państwa wykonywania pracy podlegającym koordynacji na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 883/04 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, dokonują organy właściwe do stosowania tego prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06 czerwca 2013 r., II IK 333/12, Lex nr 1438536).

W kontekście powyższych uwag należy wyraźnie podkreślić, że zarówno organ rentowy, jak i Sąd nie był władny do ustalenia ustawodawstwa brytyjskiego wobec wnioskodawcy w spornym okresie.

W tych okolicznościach Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. miał pełne podstawy, aby wydać zaskarżoną decyzję stwierdzającą wobec wnioskodawcy podleganie polskiemu ustawodawstwu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w okresie od 01 stycznia 2013 r. do 29 maja 2014 r. Odmiennie stanowisko prowadziłyby do sytuacji, w której wnioskodawca mimo posiadania niespornego tytułu do objęcia ubezpieczeniem społecznym – tj. prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski nie zostałby objęty takim ubezpieczeniem.

W świetle tak ich ustaleń należy uznać, że jedynym realizowanym przez wnioskodawcę tytułem jest prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Polski, a zatem brak jest podstaw do zastosowania wobec wnioskodawcy art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady WE Nr 883/2004, gdyż nie nastąpił zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie A. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w L. z dnia 01 czerwca 2015 r., znak (...).